

Lakossági tájékoztató meteorológiai veszélyekről

Az Országos Meteorológiai Szolgálat tájékoztatása alapján 2014. október 22.-én markáns hidegfront éri el hazánkat. Napközben a hidegfront mögött az északnyugati szelet általában 45-70 km/h szellökések kísérhetik. A gyorsan átvonuló hidegfronthoz kapcsolódóan az ország nagy részén jelentős mennyiségű csapadék várható. Szerda estig területi átlagban 20-45 mm csapadékra számíthatunk.

A veszélyes időjárási helyzeteiről mindig időben értesülhetnek a televíziók és a rádiók hírműsoraiból, valamint az internetes hírforrásokból, köztük az **Országos Meteorológiai Szolgálat weblapjáról a veszelyjelzes.met.hu címen.**

A meteorológiai szolgálat az élet és vagyónvédelem érdekében a legvalószínűbb veszélyes időjárási eseményekről előbb figyelmeztető előrejelzéseket, majd **a bekövetkezés előtt legalább 1-3 órával riasztást ad ki.**

Célszerű magatartási formák szélvihar esetén

- Folyamatosan kísérje figyelemmel az időjárás-jelentést, hogy időben felkészülhessen.
- Vihar esetén az egyik legnagyobb veszélyt a szél által sodort kisebb-nagyobb tárgyak, például letört faágak, téglák, a tetők különböző elemei, televíziós antennák jelentik, ezért igyekezni kell valamilyen épületben menedéket keresni.
- Vihar ellen csak a szakszerűen megépített kő, beton, téglá vagy egyéb, ellenálló anyagból készült épületek nyújtanak kellő védelmet.
- A lakóépületben az ajtókat és ablakokat be kell csukni, a redőnyt le kell eresztetni, az ablakok fatábláit be kell csukni (ha vannak ilyenek). Amennyiben egyik sincs, úgy célszerű az ablak elé húzni a függőnyt, ez ugyanis némileg felfogja a szilánkokat, ha a vihar betörné az üveget.
- A lakásban mindig az ablaktól legtávolabbi, a legvastagabb falakkal határolt részen kell elhelyezkedni, távol a fűtőrendszer csővezetékétől, radiátoroktól, és más, nagyobb fémtárgytól.
- Az elektromos berendezések fali csatlakozóit célszerű kihúzni, és fel kell készülni az esetleges áramkimaradásra.
- Áramszünet esetén elektromos kézilámpa vagy gázlámpa használható. Nyílt lánggal működő világító eszköz (például gyertya, mécses vagy fáklya) nem alkalmazható, mert a huzat elsodorhatja a lángot.
- Vihar hatására gyakran megrongálódnak az elektromos vezetékek. Készüljön fel erre az esetre is! Tartalékoljon ivóvizet áramszünet idejére, az energiaszolgáltatás megszakadása ugyanis a vízellátás szüneteltetését is eredményezheti.
- Ha a szabadban tartózkodó személy nem képes fedett helyre menekülni, kiemelkedő építményektől, fáktól, nagyobb fémtárgyaktól, elektromos vezetékektől távol helyezkedjen el, ezekbe ugyanis könnyen belesaphat a villám. A legcélszerűbb valamilyen terepmélyedésben, gödörben meghúzódni, ezzel ugyanis csökken a szél nyomásának kitett testfelület, és így az elsodrás veszélye.
- Egyéb lehetőség híján legcélszerűbb szélirányban a földre hasalni, vagy a földre ülve fejünket összefont karjaikkal megvédeni. Ez a megoldás csökkenti a szélnek kitett testfelületet és a villámcsapás veszélyét. Jégeső esetén összehajtott ruhadarabbal vagy ösz-

szefont karjaikkal óvhatjuk fejünket a sérüléstől.

- Gépkocsival utazva a legcélszerűbb fáktól, elektromos vezetékektől, épületektől, magas tárgyaktól távol az út szélén megállni. A szél ugyanis nehezebben sodorja el az álló, mint a mozgó járművet. A gépkocsi karosszériája akkor is megvédi a benne ülőket, ha azt a szél felborítaná, egy esetleges villámcsapás esetén a jármű fém alkatrészei elvezetik az elektromosságot, így megóvják a benne tartózkodókat az áramütéstől, de az utastérben található fém részeket ne érintsük meg. Egyéb esetben a járműveket, sátrakat, gyenge szerkezetű építményeket hagyjuk el, mert bentől nem lehet érzékelni a fenyegető veszélyt (pl. rádőlhet a fa).
- Távol haladjunk a fáktól, épületektől, hogy a letört ágak, cserepek, üvegszilánkok ne okozzanak sérülést.
- Védjük szemünket a portól, fejünket a szél sodorta tárgyaktól, ágaktól stb.
- Leszakadt villamos távvezeték megközelíteni is életveszélyes!
- Csónakázni, fürdőzni erős viharban életveszélyes! Nagyobb vízfelület fölött összefüggő vízfüggöny alakulhat ki, emiatt jó úszók is megfulladhatnak. Vegyük komolyan a viharjelzéseket!
- Az állatok viselkedése kiszámíthatatlanná válik, megvadulhatnak, ezért ne érjünk hozzájuk. A háziállatokat zárjuk be.
- A ház környékéről gyűjtsünk össze és vigyünk be az épületbe minden olyan tárgyat, amit a szél felkaphat (pl. műanyag kerti bútorok, szerszámok) - ezek ugyanis súlyos sérüléseket okozhatnak.
- Üzletek kihelyezett reklámtábláit rögzítsük vagy vigyük be az üzletbe. A nagy erejű szél elsodorhatja azokat, ezáltal komoly sérüléseket okozhatnak.
- Szabadtéri rendezvényeken tartsuk be a szervezők utasításait.
- Ne hagyjuk a kisgyermeket, betegeket felügyelet nélkül, lehetőleg senki ne maradjon egyedül!

Védekezés villámcsapás ellen

- Ha nagy villámlással járó vihar közelít vagy kap el minket, húzódjunk be valahová (ne magányosan álldogáló fa alá). A legjobb egy ház vagy egy üzlet.
- Ha gépkocsiban ülünk, az ablakokat zárjuk be, a fém részeket ne érintsük meg.
- Hagyjuk el a kimagasló vagy exponált helyeket, kerüljük a kőomlás veszélyes szakadékokat.
 - Kerüljük a nedves talajt, azonnal hagyjuk el a vízfelületeket.
 - Védekezhetünk úgy is, ha 10-30 cm vastag szigetelőrétegre állunk (száraz kő, ruhanemű).
 - Nem ajánlott öreg, magányosan álló fa alatt táborozni, mert a lezuhanó ágak összezúzhatják a sátrat, és a villámcsapás veszélye is itt a legnagyobb.

Célszerű magatartási formák özönvízszerű eső esetén
A károk csökkentésének lehetőségei

- A vízvezető árkok és áttereszek karbantartása, rendszeres tisztítása megkönnyíti a víz természetes úton történő mielőbbi eltávozását.
- Meg kell oldani az épületek tetőzetéről a csapadékvíz elvezetését, és az épületek falaitól, illetve alapjától való távoltagek.
- A talajszint alatti tárolóterek, pincék, garázsok bejáratának kiképzését úgy kell megoldani (esetleg utólagosan), hogy 10-15 centiméter magasságú víz ne tudjon behatolni. Ezek a helyiségek szükség esetén homokzsákokkal is megvédhetők az elöntéstől.
- Azokban az épületekben, amelyek járószintje nem, vagy csak kis mértékben magasabb, mint a talajszint, és fennáll a vízbetörés veszélye, mindenféle vegyszert, mérget, permetezőszert olyan magasan kell elhelyezni, hogy az esetleg behatoló víz ne tudja elsodorni, illetve feloldani azokat.

Mit tegyünk?

- A legfontosabb feladat a víz elvezetése. Ennek érdekében figyelemmel kell kísérni az elvezető csatornák és áttereszek állapotát, szükség szerint el kell hárítani a víz útjába került akadályokat. Amennyiben a felgyülemlett csapadékvíz elvezetése gravitációs úton nem oldható meg, és lehetőség van annak átemelésére, az időjárás-előrejelzés pedig indokolja ezt, úgy meg kell kezdeni a szivattyúzást.
- Célszerű mindazon tárgyak rögzítése, amelyeket a víz elsodorhat. Ez történhet le-súlyozással vagy a talajhoz történő rögzítéssel.
- Ha a szabadban végzett munkálatok során elengedhetetlen elektromos berendezések (gépek) használata, azokat mindig a legnagyobb elővigyázatossággal kezelje, tekintettel a fokozott áramütés-veszélyre.
- Fokozott óvatossággal közlekedjen a víz alatt álló területen akkor is, ha az elöntés csak néhány centiméter. A víz alatt ugyanis - láthatatlanul - gödrök, éles, hegyes tárgyak lehetnek, amelyek balesetet okozhatnak.
- Víz alá került területen csak különösen indokolt esetben kísérelje meg a gépkocsival történő közlekedést. Fel kell készülnie a jármű azonnali elhagyására, ha a vízszint emelkedik, vagy el akarja sodorni a gépkocsit. Figyelembe kell vennie, hogy bizonyos vízmagasság felett a személygépkocsi nem képes haladni, és irányíthatatlanná válik.
- A vihar elmúltával meg kell vizsgálni a lehetséges veszélyforrásokat. Alaposan szemügyre kell venni a fákat, és a veszélyesnek ítélt ágakat le kell vágni. A hosszabb időn keresztül elöntés alatt álló területen lévő fák gyökerei meglazulhatnak és veszélyessé válhatnak. Ezeket ki kell vágni.
- Az épületek szerkezeti elemeit, elsősorban a tetőszerkezetet és a kéményeket - szükség esetén szakember közreműködésével - meg kell vizsgálni, és a baleseti veszélyforrásokat meg kell szüntetni.